

нодавства підлягає ліцензуванню. Крім того держава покладає на суб'єктів природних монополій додаткові зобов'язання в порівнянні з іншими суб'єктами господарської діяльності, які виражаються у дотриманні встановленого порядку ціноутворення, стандартів і показників якості товару, а також інших умов та правил здійснення підприємницької діяльності, визначених у ліцензіях на здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та суміжних ринках [2]. Так, суб'єкти природних монополій не можуть вчиняти дії, які призводять або можуть призвести до неможливості виробництва (реалізації) товарів, щодо яких здійснюється регулювання відповідно до закону України "Про природні монополії", або до заміни їх іншими товарами, не однаковими за споживчими характеристиками. Необхідно зазначити, що за невиконання або порушення вищезазначених зобов'язань суб'єктами природних монополій, до яких належать і суб'єкти авіаційної діяльності, несуть відповідальність, передбачену ст. 17 Закону України "Про природні монополії" у вигляді штрафних санкцій. Крім того передбачається вилучення незаконно одержаних прибутку, виручки та відшкодування збитків. Однак необхідно звернути увагу на те, що на відміну від видів діяльності, що підлягають ліцензуванню за законом України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", для суб'єктів природних монополій не передбачено анулювання ліцензії на здійснення відповідної діяльності. Таким чином діяльність суб'єктів в авіаційній галузі, що не пов'язана з наданням послуг з перевезення пасажирів та вантажу повітряним транспортом, також підпадає під ліцензування. Однак здійснення державного регулювання такої діяльності відбувається на підставі закону України "Про природні монополії".

Література:

1. Повітряний кодекс України: Прийнятий Верховною Радою України 4.04.1993 р. // Відомості Верховної Ради.– 1993.– № 25.– Ст. 275.
2. Про природні монополії : Закон України від 20.05.2000р. // Відомості Верховної Ради України.– 2000.– № 30.– Ст. 238.
3. Про затвердження переліку спеціалізованих послуг аеропортів: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.07.2010р. // Офіційний вісник України.– 2010.– № 53.– С. 50.

ПРАВОВИЙ СТАТУС ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ

Повітряний простір активно використовується у різноманітних цілях: як для повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажу та пошти, авіаційних робіт, так і у воєнних цілях (проведення воєнно-повітряних вчень, випробування ракетноносіїв та ін.) Тому питання статусу повітряного простору та його використання займають першочергову позицію у міжнародній політиці та міжнародному праві.

Повітряний простір має значення й для використання його для космічних польотів на ділянках зльоту та спуску, а також у плануванні миротворчих операцій.

Правовий статус повітряного простору повинен невідривно розглядатися з проблемами глобалізації, та взаємовідносин держав.

У неюридичну сенсі під повітряним простором розуміється надземний простір, заповнений повітрям. З точки зору права, повітряний простір є територією з певним юридичним статусом.

Повітряний простір включає в себе простір, що є інтегральною частиною державної території (національний повітряний простір), і простір за межами державної території, тобто повітряний простір, правовий статус і режим якого визначаються міжнародним правом, – це частина недержавної (міжнародної) території; в принципі такий повітряний простір вільний для дослідження і використання в мирних цілях усіма державами, але знову ж таки з урахуванням відповідних міжнародних зобов'язань держав. Практично – це простір над відкритим морем і Антарктикою.

Повітряний простір над сухопутною і водною територією держави знаходиться під його суверенітетом. Висотна межа державної території встановлена – у відповідності зі звичайними нормами міжнародного права на висоті 100-110 км. Простір, що знаходиться вище цієї межі, відноситься до територій з міжнародним режимом.

Тому міжнародні зобов'язання держав стосовно цього простору нині впливають головним чином з відповідних приписів Конвенції ООН з морського права.

Сукупність і система норм, що регулюють діяльність міжнародної цивільної авіації, становить нині комплексну галузь права, іменовану міжнародним повітряним правом.

У статті 2 Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10.12.1982 визначається правовий статус територіального моря, повітряного простору над територіальним морем, а також його дна і надр. Згідно цього документа: суверенітет прибережної держави поширюється за межі його сухопутної території і внутрішніх вод, а в разі держави – архіпелагу – його архіпелажних вод, на що примикає морський пояс, званий територіальним морем.

Зазначений суверенітет поширюється на повітряний простір над територіальним морем, так само як на його дно і надра.

Суверенітет над територіальним морем здійснюється з дотриманням цієї Конвенції та інших норм міжнародного права [1, ст.2].

Міжнародне повітряне право регулює польоти тільки повітряних суден. Польоти в повітряному просторі космічних об'єктів регламентуються нормами космічного права.

Уздовж державного кордону кожна держава, крім того, встановлює фіксовану прикордонну смугу зі спеціальним режимом її використання. Цей прикордонний режим поширюється зі специфічними аспектами застосування також на повітряний простір над такою смугою.

Держави встановлюють також заборонені зони, зони обмеження польотів, небезпечні зони (в тому числі райони пуску і падіння ракет і їх відокремлюваних частин), райони полігонів, вибухових робіт, авіаційних робіт, інших спеціальних районів, необхідних для безпечного здійснення діяльності в повітряному просторі і забезпечення безпеки осіб на поверхні.

Деякі держави (США, Канада, Південна Корея та ін) в односторонньому порядку оголосили повітряні зони безпеки (ПЗБ). ПЗБ – це райони повітряного простору зі спеціальним режимом, що встановлюються над відкритим морем, прилеглим до їх території, протяжністю 200-300 морських миль для цілей ідентифікації повітряних апаратів, що слідує в сторону їх територій, а також контролю їх польоту в цілях національної безпеки.

Міжнародним правом встановлення ПЗБ не передбачено.

Якщо дві або кілька держав домовляються про створення "єдиного повітряного простору", його структура (як правило, для конкретних видів використання) визначається міждержавним договором.

В даний час настійно необхідним стає ретельний облік впливу будь-якої наземної (та іншої) діяльності на діяльність у власне повітряному просторі, зокрема негативних екологічних наслідків для польотів повітряних апаратів[2, с.473].

Література:

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 10.12.1982/ ратифікована Законом № 728-XIV (728-14) від 03.06.99, ВВР, 1999, N 31, ст.254

2. Валеев Р.М, Курдюков Г.И.. Международное право. Особенная часть: Учебник для вузов.– М.: Статут, 2010.– 624 с.

УДК 65.011:656.7(043.2)

Бабенко О.Ю.,

студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Корчак Н.М., к.ю.н., доцент

СУЧАСНИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ

Серед суб'єктів господарського права центральне місце належить підприємству як організаційно-правовій одиниці господарювання. Основним нормативним актом, що регулює господарську діяльність підприємств є Господарський кодекс України, який визначає види та організаційні форми підприємств, правила їх створення, реєстрації, реорганізації та ліквідації та здійснення ними підприємницької діяльності при переході до ринку. Відповідно до ст. 62 Господарського кодексу України, підприємство – самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентними органами державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної; торговельної; іншої господарської діяльності. Це зумовлено особливими економічними і соціальними функціями підприємства в економічній системі. Тому законодавчий інститут підприємства є центральною частиною системи господарського законодавства України, його правовою основою. Як самостійна господарська одиниця підприємство може вступати в договірні відносини з іншими суб'єктами господарської діяльності, здійснювати зовнішньоекономічну діяльність, формувати свою організаційну структуру, управлінський апарат, штатний розклад, розпоряджатися фінансами, займатися купівлею, переробкою і продажем продукції, розпоряджатися основними та оборотними коштами, робочою силою, здійснювати виробничу, науково-дослідну та комерційну діяльність. Саме поняття підприємства може мати широке та вузьке розуміння. У